קמז א מיי' פ"ו מהל' גניבה הל' ט סמג עשין עט טוש"ע ח"מ סי' שנח סעי' יב:

קמח ב מיי' שם טור ש"ע שם סעיף יז:

קמט ג מיי' שם טוש"ע שם סעי' יב:

קנ ד טוש"ע ח"מ סי' יז סעי' יז:

לעזי רש"י

יפיינ"ץ [פויינ"ץ]. תפרים. ליציי"ץ [ליצי"ש]. נירים. לוישי"ל [לומשיל"ש]. פקעות (של חוט).
טריימ"ש [טרמי"ש]. חוטי ערב. שרימ"ש [טריצי"ש]. גדילין (של פשתן לא טווי). פליטר"ש [פילטרי"ש]. לֶבֶד).
רוזוירי"ש [רודזוידורי"ש]. חתיכות (שנקטעו מהערב בשעת עיבודו). שיי"ה [שיר"א]. משור. טריי"ד [טריידר"א]. מַקֶדַח.
פליינ"א. מקצועה.

מוסף רש"י

קצרא שמיה. קליר, כך שמם בגאון ישמעאל וסם כוכבין, שמעתי מומרים על שם שמקרין בגדי צמר כשדורסין אותן בריגליהן במים, שקורין פולו"ר, והיינו דמתרגמינן עין רוגל (ב"ב יז) עינא דקלרא (תענית כט:).
הדרן עלך מסכת ב"ק

רבינו חננאל

ת"ר אין לוקחין מן הגרדי לא נירין ולא עיירין ולא פונקין ולא שירי פקעיות. פי' עיירין, צמר שנותנין בראש הקנה שמוליכין בו את הערב שלא יצא הערב מן הקנה אלא על יד על יד. פונקין, ערב. פקעיות, גלומרא. בגד מנומר, של מינין, כדאמרינן שחור על גבי לבן. ולא שיורי פקעיות. פי' קיבורא בארמית וסיסא בלישנא דרבנן, ור"א פיקה בלא עיי"ן. **ת"ר אין לוקחין מן הצבע לא אותות ולא דוגמות.** פי' חוטין של אורגים שמשימין משום אות. ופי' אותות, הגוזל צמר שמראה בו צבעי דוגמאות היינו גימו שמראה בו. **תנו רבנן** אין לוקחין מוכין מן הסורק מפני שאינן שלו, ובמקום שנהגו להיות שלו, ובכל מקום לוקחין כד כר מלא מוכין וכסת מלא מוכין, מאי טעמא, דקנניהו בשינוי. אם היה שחור על גבי לבן נוטל הכל והן שלו. אמ' רב

ולא יטיל בו יותר משלשה חובין ולא יסרוק הבגד לשתיו אלא לערבו ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו ואם בא להשוותו עד טפח רשאי אמר מר שני חוטין והאנן תנן שלש לא קשיא הא באלימי והא בקטיני: ולא יסרוק הבגד לשתיו אלא לערבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בסרבלא: ולא יטיל בו יותר משלשה חובין בעי רבי ירמיה [ה] אמטויי ואתויי חד או דלמא אמטויי ואתויי תרי תיקו: ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בהמיוני ת"ר [א] אין לוקחין מן הסורק מוכין מפני שאינו שלו [ב] ובמקום שנהגו להיות שלו לוקחין [ג] ובכל מקום לוקחין מהן כר מלא מוכין וכסת מלאה מוכין מאי טעמא קנניהו בשינוי ת"ר אין לוקחין מגרדי לא אירין ולא נירין ולא פונקלין ולא שיורי פקיעות אבל לוקחין מהן בגד מנומר ערב ושתי טווי ואריג אמרי השתא טווי שקלי ארוג מבעיא מאי אריג תיבי ת"ר אין לוקחין מן הצבע לא אותות ולא דוגמות ולא תלושים של צמר אבל לוקחין מהן בגד צבוע טווי [ו] בגדים השתא טווי שקיל בגדים מיבעיא מאי בגדים נמטי ת"ר הנותן עורות לעבדן הקיצועין והתלושין הרי אלו של בעל הבית והעולה ומשתף במים הרי אלו שלו: אם היה שחור [וכו']: א"ר יהודה [ז] קצרא שמיה וקצרא שקיל ליה אמר רב יהודה [ח] הכל עולין למנין תכלת ויצחק ברי קפיד עלייהו: החייט ששייר (מן) [את] החוט כו': וכמה לתפור אמר רב אסי מלא מחט [ט] חוץ למחט [י] איבעיא להו מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט או דלמא מלא מחט וחוץ למחט משהו ת"ש דתניא החייט ששייר את החוט פחות מכדי לתפור בו ומטלית שהיא פחותה משלש על שלש בזמן שבעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו של בעל הבית אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו אי אמרת בשלמא מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט פחות מכאן חזי לסיכתא אלא אי אמרת מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט שמע מינה: מה שהחרש כו': ורמינהי מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה הרי אלו של בעל הבית והיוצא מתחת מקדח ומתחת רהיטני והנגרר במגירה הרי אלו שלו אמר רבא באתרא דתנא דידן איכא תרתי חציני לרבתי קרי לה כשיל ולזוטרתי קרי לה מעצד באתרא דתנא ברא חד הוא דאיכא וקרו לה מעצד: ואם היה עושה אצל כו': ת"ר מסתתי אבנים אין בהם משום גזל מפסגי אילנות מפסגי גפנים מנקפי היגי מנכשי זרעים ועודרי ירקות בזמן שבעה"ב מקפיד עליהם יש בהן משום גזל אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו א"ר יהודה כשות וחזיז אין בהם משום גזל באתרא דקפדי יש בהן משום גזל אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי הוא:

הדרן עלך הגוזל בתרא וסליקא לה מסכת בבא קמא

הגהות הב"ח

(א) גמ' טווי ובגדים:
(ב) שם וחוץ למחט:
(ג) רש"י ד"ה טווי ואריג והני מילין למחט:

גליון הש"ס

גמ' ולא יטיל יותר מן שלש חובין. מפיהום רס"ו הוסיף ו' מ' נלפה להגיהה כאן חוכים: **שם אמטויי ואתויי חד.** כ"ה בילקוט ממזות דף ע"ו ע"ב וכעין זה בירושלמי פ"ג דסוכה הלכה ח': **שם אביעיא להו מלא מחט.** כעין זה מולין ד' ל"ג ע"ב:

רבינו חננאל (המשך)

יהודה הני חוטי קצרה שמיה וקצרה שקיל להו והכל עולין למנין תכלת. פי' ובענן לשלשולי התכלת בכנף הטלית כמלא קשר גודל, ואמ' רב יהודה ואילו חוטין דשמיהו קצרה עולין למנין כמלא קשר גודל ויצחק בריה היה קפיד ולא היה מכניסם בחשבון מלא קשר גודל. החייט ששייר מן החוט כדי לתפור בו חייב להחזיר לבעלים, ואוקימנה מלא מחט וחזר למחט כמלא מחט. מטלית שהיא שלש על שלש בזמן שבעל הבית מקפיד עליהן הרי הן של בעל הבית וחייב להחזיר כולן. **קצרא שמיה וקצרא שקיל ליה.** פי' הני שני חוטין או ג' שחוזרין שהן על גבי לבן, קצרא שמיה שהן קורין להן בשביל שהן דבר קצר ומעט, וקצרא שהוא כובס שקיל להו. והכל עולין למנין תכלת, פי' דבעינן לשלשולי התכלת בכנף הטלית כמלא קשר גודל, ואמר ר' יהודה ואלו חוטין דשמיהו קצרא עולין למנין מלא קשר וגודל, ויצחק בריה הוה קפיד ולא הוה מכניסן בחשבון מלא קשר גודל. זה פי' ר"ח ז"ל. **מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה.** פי' מעצד קופין קטן ומשוה בו הנסרים וקוצץ החתיכות קטנות, מעשה ידי חרש במעצד. **מנכשי זרעים ועודרי ירקות.** פי' חופרי ירקות. **[הדרן עלך הגוזל ומאכיל וסליקא לה מסכת בבא קמא]**

ה) [ממזות עו. נדה סג.], ו) [ע"ז לט"ו תמעת כמו: ד"ס קלרן], ז) נכ"ל: טווי[ו, ד) נכ"ל: ליתא,